

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยสำนักงานกฎหมาย ฝ่ายบริหารและพัฒนาองค์กร

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๖ มีจำนวน ๔๒ มาตรา แบ่งออกเป็น ๔ หมวด โดยมีรายละเอียดที่สำคัญสรุปดังนี้^๑

๑. นิยามศัพท์

กิจการแพปลา หมายความว่า การกระทำอันเป็นปกติธุระอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) การให้กู้ยืมเงิน หรือให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืมเรือ เครื่องมือทำการประมง หรือสิ่งอุปกรณ์การประมง เพื่อให้ผู้กู้ยืม หรือผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้ยืม ประกอบกิจการประมงหรือทำการค้าสินค้าสัตว์น้ำ โดยมีข้อตกลงกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่า ผู้กู้ยืม หรือผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้ยืม จะต้องนำสินค้าสัตว์น้ำมาให้ผู้ให้กู้ยืม หรือผู้ให้เช่า ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ให้ยืม เป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำนั้น

(ข) การรับเป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำของบุคคลอื่น

(ค) การขายสินค้าสัตว์น้ำโดยวิธีขายทอดตลาด

(ง) กิจการการค้าสินค้าสัตว์น้ำ โดยวิธีอื่นใดตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีการะบุว่าเป็นกิจการแพปลา สินค้าสัตว์น้ำ หมายความว่า สัตว์น้ำตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยการประมง ไม่ว่าจะยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ และรวมตลอดถึงผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำทุกชนิด ซึ่งเป็นวัตถุดิบค้า

สะพานปลา หมายความว่า สถานที่หรือบริเวณซึ่งได้มีประกาศให้เป็นที่ประกอบกิจการแพปลาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖

ค่าบริการ หมายความว่า เงินค่าจัดสถานที่และอำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา

๒. สถานะและวัตถุประสงค์ขององค์การสะพานปลา

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้จัดตั้งองค์การสะพานปลา ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมง

^๑ สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ ฉบับนี้ มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ เท่านั้น ส่วนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ท่านจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือบทกฎหมายในพระราชบัญญัติฯ เป็นสำคัญ

๒. จัดดำเนินการหรือควบคุม และอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา

๓. จัดส่งเสริมฐานะสวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง

๔. จัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง

นอกจากนี้ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้องค์การสะพานปลามีอำนาจรวมถึง

๑. สร้าง ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ถูกรรมสิทธิ์ หรือครอบครองซึ่งทรัพย์สินต่าง ๆ

๒. กู้ยืมเงินหรือยืมสิ่งของ ให้กู้ยืมเงินหรือให้ยืมสิ่งของ

๓. คณะกรรมการและผู้บริหารองค์การสะพานปลา

๑. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การสะพานปลา ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี ประกอบไปด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่น ไม่น้อยกว่า ๔ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน มีวาระในตำแหน่งไม่เกิน ๒ ปี โดยต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้องไม่มีคุณสมบัติดังนี้

๑.๑. เป็นพนักงานองค์การสะพานปลา หรือ

๑.๒. เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับองค์การสะพานปลา หรือในกิจการที่กระทำให้องค์การสะพานปลา ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

๒. คณะกรรมการองค์การสะพานปลาอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การสะพานปลา อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

๒.๑. วางข้อบังคับเกี่ยวกับการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การสะพานปลา

๒.๒. วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ

๒.๓. วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง และการถอดถอนพนักงาน

๒.๔. วางข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานขององค์การสะพานปลา และข้อบังคับว่าด้วยระเบียบวินัยและการลงโทษพนักงาน

๒.๕. กำหนดอัตราเงินเดือนของพนักงาน

๒.๖. แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

๓. คณะกรรมการองค์การสะพานปลา ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ

๓.๑. ตาย

๓.๒. ลาออก

๓.๓. คณะรัฐมนตรีให้ออก

๓.๔. เป็นพนักงานองค์การสะพานปลา หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่องค์การสะพานปลา หรือในกิจการที่กระทำให้องค์การสะพานปลา ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ หรือกรรมการเข้าแทนได้ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนนี้ย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่ประธานกรรมการ หรือกรรมการที่ออกไปเหลืออยู่

๔. การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุมได้ และเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกตั้งกันขึ้นเองเป็นประธานชั่วคราว

๕. การลงมติวินิจฉัยของคณะกรรมการ ถือตามเสียงข้างมากของคณะกรรมการ กรณีที่มีเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะเป็นผู้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๖. ผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารกิจการขององค์การสะพานปลา ตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

๗. คณะกรรมการเป็นผู้แทนองค์การสะพานปลาในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก แต่คณะกรรมการจะมอบหมายให้ผู้อำนวยการ หรือพนักงานอื่นใดขององค์การสะพานปลาเป็นผู้แทนก็ได้

๔. หน้าที่ขององค์การสะพานปลา

องค์การสะพานปลามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. องค์การสะพานปลามีจัดหางบประมาณประจำปี แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๒. รายได้ที่องค์การสะพานปลาได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินงาน ค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา และเงินสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานในองค์การสะพานปลา เงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อขาด เงินสำรองขยายงานและเงินลงทุนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

๓. ทศปี ให้คณะกรรมการตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อสอบและรับรองบัญชีเป็นปี ๆ ไป แล้วนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีพร้อมด้วยรายงานกิจการประจำปี ซึ่งให้กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้ว และให้มีคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า ทั้งนี้ห้ามมิให้ตั้งประธานกรรมการ กรรมการ หรือพนักงานเป็นผู้สอบบัญชี และเมื่อรัฐมนตรีร้องขอ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจเข้าเป็นผู้ตรวจบัญชีขององค์การสะพานปลาได้

๕. กิจการแพปลา

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดเกี่ยวกับกิจการแพปลา ดังนี้

๑. ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการแพปลา หรือทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖

๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจดังต่อไปนี้

๒.๑. กรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ รัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี มีอำนาจสั่งให้องค์การสะพานปลาดำเนินการขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลาเสียเองก็ได้

๒.๒. มีอำนาจสั่งยกเว้น หรือลดค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ให้แก่สหกรณ์การประมงได้ตามที่เห็นสมควร

๓. อธิบดีกรมการประมง โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจดังต่อไปนี้

๓.๑. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาประกอบกิจการที่สะพานปลา และปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไขที่กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๒. กำหนดอัตราอย่างสูงสำหรับค่านายหน้า ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาจะพึงเรียกจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำและผู้ซื้อสินค้าสัตว์น้ำ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๓. กำหนดวิธีการขายทอดตลาด และการกำหนดหน่วยของน้ำหนักหรือปริมาณสินค้าสัตว์น้ำ

๓.๔. กำหนดการจดทะเบียน การขนส่ง และการจราจรที่สะพานปลา โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๕. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาทำบัญชีและเอกสารเป็นภาษาไทยตามแบบซึ่งกำหนดไว้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๖. กำหนดแบบพิมพ์ให้ผู้ประกอบกิจการแพปลากรอรายการ ข้อความ จำนวน ปริมาณ ชนิด ราคาสินค้า และอื่น ๆ ได้

๓.๗. มีอำนาจสั่งให้หยุดกระทำการโดยมีกำหนดเวลา หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต กรณีผู้ประกอบกิจการแพปลา หรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดระเบียบ กิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หรือไม่ชำระ ค่าบริการตามที่องค์การสะพานปลาเรียกเก็บ หรือไม่ยอมขายทอดตลาด

๖. การอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวกับกิจการแพปลา

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ หรือในกรณีที่อธิบดีสั่งให้หยุดกระทำการแพปลา หรือหยุดขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ถูกสั่งให้หยุดกระทำการแพปลา มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์ ต่ออธิบดีกรมการประมงภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง ให้อธิบดีกรมการประมงส่งคำอุทธรณ์นั้นไปยัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ โยคำวินิจฉัยของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นที่สิ้นสุด

๗. บทกำหนดโทษ

๑. ผู้ใดประกอบกิจการแพปลา โดยไม่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมมีความผิดต้อง ระวางโทษปรับไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทแต่ไม่เกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้ง จำทั้งปรับ

๒. ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา โดย

๒.๑ ไม่ได้รับใบอนุญาตและไม่เสียค่าธรรมเนียม

๒.๒ ผู้ประกอบกิจการแพปลาที่สะพานปลารับซื้อสินค้าสัตว์น้ำเสียเอง โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น

๒.๓ เรียกเก็บอัตราค่านายหน้า ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบกิจการ แพปลาจะพึงเรียกจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำและผู้ซื้อสินค้าสัตว์น้ำเกินกำหนด

๒.๔ ฝ่าฝืนวิธีการขายทอดตลาด และการกำหนดหน่วยของน้ำหนักหรือปริมาณ สินค้าสัตว์น้ำ ตามที่อธิบดีกรมประมงกำหนด

๒.๕ ผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่จัดทำบัญชีและเอกสารเป็นภาษาไทยตามแบบที่ อธิบดีกรมประมงกำหนด

๒.๖ ฝ่าฝืนสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้องค์การสะพานปลาดำเนินการขาย ทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือ ทั้งปรับทั้งจำ

๓. บุคคลใดไม่กรอกแบบพิมพ์ยื่น หรือแก้งกรอกแบบพิมพ์ที่อธิบดีกรมประมงกำหนดไม่ ครบถ้วน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของอธิบดีกรมประมงว่าด้วยการกรอกแบบพิมพ์นั้น หรือกรอกแบบ พิมพ์นั้นโดยรู้ว่าเป็นเท็จ หรือไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารตามคำสั่ง ของอธิบดีกรมประมง หรือไม่อำนวยความสะดวกในการตรวจสอบดังกล่าว มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่ เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๔. บุคคลใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของอธิบดีในเรื่องการจอดเรือ การขนส่ง และการจราจรที่ สะพานปลา มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท